

Číslo: 3/2015

ZPRAVODAJ

ekologických nevládních
organizací

NATUROU 2000

Krušnohorská rašeliniště, lužní lesy na jižní Moravě, vydry a netopýři. To vše (a mnohem více) u nás pomáhají chránit evropské směrnice, jež utvářejí soustavu Natura 2000. Díky nim v Česku přibývají nové přírodní rezervace, lépe pečujeme o hnízdiště ptáků a přistupujeme koncepčněji k ochraně přírody.

Nyní však hrozí razantní změny těchto směrnic. Evropská komise zahájila tzv. proces kontroly jejich účelnosti (Fitness Check). Nikoho asi nepřekvapí, že některé státy jej chtějí využít k oslabení ochrany přírody. Zelený kruh proto ve spolupráci s Koalicí pro Naturu a našimi evropskými partnery chystá protiofenzívu.

Prvním krokem bylo vypracování odborných připomínek, které si vyžádali experti pověření Evropskou komisí. Již záhy bude následovat veřejné připomínkování a půjde do tuhého. V celé Evropě se za zachování směrnic postaví desítky organizací. Pro úspěch však bude potřeba silný tlak ze všech zemí EU. Proto je důležité, abychom získali podporu co největšího počtu lidí i u nás.

Na budoucnosti Natury závisí i takové věci, jako je kácení lipové aleje u pardubického zámku či jezy na Labi. Máme tedy víc než dost dobrých důvodů usilovat o zachování silných směrnic.

Do vytváření soustavy Natura 2000 se zapojily stovky lidí a řada organizací. Doufám, že diskuse o její budoucnosti vyvolá stejný zájem.

Marta Kotecká Misíková, ředitelka

HNUTÍ BRONTOSAURUS: ŽIVOT ZAČÍNÁ PO ČTYŘICÍTCE

Hnutí Brontosaurus, které v minulém roce oslavilo 40 let svého působení, si v únoru zvolilo nového předsedu **Lukáše Linhu**. V krátkém rozhovoru si můžete přečíst, jaké jsou jeho plány a co pro něj znamená Hnutí brontosaurus. Přinášíme vám také rozhovor s odstoupivší předsedkyní **Vladkou Regerovou**, která vám prozradí, kam se hnutí podle ní posunulo, jak Brontosaurus mění ty, co jím prošli a mnohé další.

Rozhovory byly převzaty z webových stránek Hnutí Brontosaurus.

V roce 2005 mě náhoda (nebo dobrá propagace) postavila před plakát Hnutí Brontosaurus. Měl jsem o prázdninách ještě týden volno, kam zapadl přesně tábor Cesta z města. Říkám si: "Tam nemůžou bejt špatný lidi,

když zaplatí pětikilo, aby mohli pracovat!" A bylo to tak. Jako vykulený středoškolák jsem objevoval nový svět, nové lidi. Už o 2 roky později jsem se odvážil překročit onu bájnou řeku a začal akce organizovat. V roce 2009 jsem se rozhodl ukončit kariéru technika a začal studovat pedagogiku v Brně. Mojí vášní je dělat smysluplné věci. Sledovat, jak se díky nim někdo rozvíjí a posouvá, je pro mě úžasný zážitek. Dělán rád věci naprosto smyslů prázdné, jako třeba ježdění nahoru

Plakáty Brontosaura sleduji od roku 2001. V roce 2003 jsem se odvážila jet na první tábor – Krajiní meze na Slovensku. A bylo to. Následovala vlna

nadšení a víkendovek, parta kamarádů, lehká i těžká organizátorská činnost. V letech 2010 až 2013 jsem pracovala v EVC Švýcarska. Podílela jsem se na projektu v Indii a koordinovala dobrovolníky Evropské dobrovolné služby. Působila jsem také v ústředí, krátce jako koordinátorka Akce památky, déle jako organizátorka mezinárodních školení. Mezinárodní živel a nadšení pro setkávání lidí z různých koutů světa mi koluje v žilách. S Brontosaurem mě pojí láska k přírodě a netolik konzumní styl života.

a dolů po horách nebo povodě. Náramně si to užívám. Mým rodným městem a celoživotní láskou je Praha, ale táhne mě to do jižních Čech, kde v současné době pracuji v písecké knihovně.

Co čeká Brontosaura v roce 2015?

Sám jsem hodně zvědavý, co tento rok přinese. Na valné hromadě vznikla spousta zajímavých témat, kterým se na výkonném výboru chceme dále věnovat a dostat je z papíru do života. Jednou z mých priorit je, aby žádná změna, která v hnutí proběhne, nekomplikovala organizování akcí a přímou práci s účastníky.

Na co se těšíš ty?

Hodně se těším na projekt Dárky přírodě, který vzniká v brněnské kanceláři a který by se měl naplno rozjet po prázdninách. Také připravujeme nový informační portál MOZEK, který bude pomáhat všem organizátorům i statutářům a ulehčovat jim práci.

V čem je Hnutí Brontosaurus výjimečné?

Poslední roky hodně oceňuji na Brontosauru jeho otevřenost. Daří se nám mezi sebe přijímat nové členy bez jakýchkoli podmínek či předpokladů. Organizátoři mají takřka naprostou volnost v tématech a stylech připravovaných akcí a ve vedení hnutí dochází k opravdovým diskuzím. Někomu by se mohlo zdát, že to vede k roztržitosti a nesystematičnosti. Já bych spíše řekl, že k pestrosti a svobodě. A ačkoli má dnes svoboda jiný význam než před čtyřiceti lety, jen málo institucí mi skutečně dalo možnost být sám sebou, žít moje opravdové příběhy. A je skvělé vidět, že se v dnešní materiálně smýšlející společnosti najde organizace, která

Zajímám se o zážitkovou pedagogiku, na kterou jsem se zaměřila během studia Rekreatologie v Olomouci. Miluji pohyb, chození po horách a setkávání se s lidmi. Pocházím z Opavy, centra Jesenického regionu.

Co tě nejvíce potěšilo za dobu Tvého předsedování?

Největší radost mi udělal [Dort pro Brontosaura](#). Považuji jej za skvěle zorganizovanou oslavu. Díky za ni! Na vernisáži [Příběhy nadšení](#) jsem se setkala s osobnostmi, které Brontosaurus ovlivnil. To bylo inspirující. Povídala jsem si s pamětníky a viděla nadšení v očích mladých Brontosaurů. Čest a radost setkat se s tolika přáteli.

Překvapilo tě něco?

Nevěřila bych, kolik práce se za tím vším skrývá.

Pozoruješ nějaké změny v lidech, kteří hnutím prochází?

Určitě! Já sama jsem s ním dospěla, nabyla pracovní zkušenosti a mnoho kontaktů a přátel. Tuším, že největší změna se odehraje v lidském srdci, když si člověk připustí, že může se svým životem naložit smysluplně. Brontosaurus vychovává a poukazuje na hodnoty ohleduplnosti k lidem a prostředí. Ohromně to závisí na vedoucích, kteří pracují s účastníky. To oni spouštějí v lidech změnu. Proto jsem přesvědčena, že je důležité podporovat know-how organizátorů.

se pyšní cílem "Dávat si navzájem radost". Že jsou lidé, kteří pro to dělají, co můžou. A tím to navíc v Brontosauru jen začíná.

Výročí 40 let máme za sebou, do 50 let je daleko. Neupadne Brontosaurus do letargie?

Jsem přesvědčen o tom, že ne. Výročí, které jsme minulý rok oslavili, nám dalo příležitost ohlédnout se zpět a zároveň si položit otázky do budoucna. Věřím, že loňské oslavy nebyly jen ukázkou toho, jak jsme tady dlouho, ale hlavně výrazným impulzem k další akci. Máme na čem stavět, co nabídnout, v čem pokračovat. Tato valná hromada, které se zúčastnil rekordní počet členů a článků a na kterou přijaly pozvání velké brontosauří osobnosti, mě naplnila pocitem, že teď je ten správný čas se do toho pořádně opřít, a že určitě nebudeme jen čekat na další výročí.

Máš nějaké osobní přání?

Aby lidé byli hrdí na to, že jsou či byli brontosauři. Záleží to na každém z nás, jaká ta organizace je, Brontosaura tvoříme my všichni. Také si přejí, abychom se více vyjadřovali k dění v Česku i Evropě. Abychom do toho mluvili, hlavně do otázek životního prostředí a života kolem nás. Hnutí Brontosaurus je členem [Zeleného kruhu, České rady dětí a mládeže](#) či [Youth and Environment Europe](#). Máme skvělou příležitost ovlivňovat evropské dění. Oslavili jsme čtyřicet let, a po čtyřicítce to teprve začíná.

Celý článek s novým předsedou Hnutí Brontosaurus Lukášem Linhou si můžete přečíst [zde](#)
Celý článek s bývalou předsedkyní Hnutí Brontosaurus Vladkou Regerovou si můžete přečíst [zde](#)

Hnutí DUHA, Calla, Aliance pro energetickou soběstačnost: [Ministr Mládek chystá občanům i dalším vládat jadernou past](#)

Národní akční plán pro rozvoj jaderné energetiky v ČR má na návrh ministerstva průmyslu projednat vláda. Ministr Mládek žádá o schválení dílčího atomového plánu, přestože vláda dosud neodsouhlasila celkovou Aktualizaci státní energetické koncepce. Budoucí dotace pro rozšíření jaderné elektrárny Temelín o dva reaktory mohou stát spotřebitele až bilion korun.

Společná tisková zpráva Arniky, Cally - Sdružení pro záchranu prostředí, Společnosti pro trvale udržitelný život a Centra pro životní prostředí a zdraví: [Inspekce životního prostředí zažívá vnitřní rozvrat, jsou přesvědčeny nevládky](#)

Personální zemětřesení, snížení akceschopnosti inspekce a mediální náznaky znečišťovatelům, že se nemusejí bát pokut, vytýkají řediteli České inspekce životního prostředí Eriku Geussovi ekologické organizace. Přestože některé kroky inspektorů byly v minulosti terčem kritiky ochranářů, dosáhla inspekce řady pozitivních výsledků, a současné změny vnímá Arnika, Calla, Společnost pro trvale udržitelný život a Centrum pro životní prostředí a zdraví jako ohrožení její odborné, kontrolní a preventivní role. Své obavy sdělili otevřeným dopisem řediteli ČIŽP Eriku Geussovi i ministrově životního prostředí Brabcovi.

Hnutí DUHA [Nová analýza: Vítr vyrobí třetinu elektřiny potřebné v ČR s šestkrát nižší podporou, než vyžadují nové jaderné bloky](#)

Aktuální novela zákona o podporovaných zdrojích energie ignoruje nejlevnější zdroj – větrné elektrárny.

Přečtěte si také: [Nový průzkum: 2/3 obyvatel chce energetiku založenou na úsporách nebo obnovitelných zdrojích. Jádro a uhlí podporuje jen pětina.](#)

Arnika [Požadavky developerů na náhrady škod nemají oporu v zákonech. Je to vydírání.](#)

Zastražit a vytvářet tlak na zastupitele – to podle Arniky stojí za neustálými výhrůžkami developerů, že budou žalovat Prahu za neplatné úpravy územního plánu. Tyto úpravy totiž byly nezákonné a zrušily je soudy.

Arnika [Příroda se probouzí, kácet se už nesmí](#)

Ministerstvo životního prostředí vydalo 19.3. doporučení, podle které by mělo ustát veškeré kácení stromů v Česku. Začala totiž vegetační sezóna, stromy se probouzejí a začínají na nich hnízdit ptáci. Ministr Brabec (ANO) tak reagoval na podnět z minulého pátku, kterým jej Arnika o vydání tohoto doporučení požádala.

ČSO [Sýčkovi u nás hrozí vymření a ornitologové se pokusí o jeho záchranu](#)

Sýček býval ještě před sto lety naší nejběžnější sovou. Jen v Česku hnízdily

desítky tisíc párů. Během posledních desetiletí však sýček dramatičtě ubylo a v současnosti hnízdí méně než 100 párů. Ornitologové proto připravují záchranný program, který by měl sýčkům pomoci.

Děti Země [Spalovně v Chotíkově chybí územní i stavební rozhodnutí](#)

Krajský soud v Plzni na základě žalob spolku Děti Země a Sdružení pro udržitelný rozvoj obce Chotíkov ze srpna 2013 zrušil dne 2. února 2015 stavební povolení pro spalovnu odpadů v Chotíkově u Plzně. Důvodem je systémová podjatost celého krajského úřadu.

FrankBold [ČR musí zlepšit ovzduší, jinak jí hrozí vysoké sankce](#)

Evropská komise vydala upozornění, kterým vyzývá Českou republiku k urychlenému řešení znečištění ovzduší. Pokud Česká republika nepředloží jasný plán pro splnění požadavků směrnice, může jí hrozit od Komise žaloba u Evropského soudu a následně vysoké sankce.

Centrum pro životní prostředí a zdraví, Pražské matky: [Evropským „Městem bez sazí“ byl vyhlášen švýcarský Curych. Praha skončila 15. až 17. z 23 hodnocených měst](#)

Město Curych se stalo vítězem evropského žebříčku „Města bez sazí“, který zhodnotil 23

významných evropských měst z hlediska jejich úsilí o zlepšení kvality ovzduší. Další nejlépe hodnocená města jsou dánská Kodaň, rakouská Vídeň a švédský Stockholm. Praha v hodnocení obsadila 15. až 17. místo. Vůbec nejhůře byl hodnocen Lucemburk, následován Lisabonem.

NESEHNUTÍ [Krajský soud: Úřady musí posoudit, zda byl Bauhaus v Brně-Ivanovicích postaven nezákonně](#)

Krajský soud v Brně nařídil v rozsudku krajskému úřadu a magistrátu, aby rozhodly, zda byl Bauhaus v Brně-Ivanovicích postaven v rozporu se stavebním zákonem, nebo ne. Dal tak za pravdu nevládní organizaci NESEHNUTÍ, která o rozhodnutí žádala, úřady se tomu naopak vyhýbaly.

Auto*mat: [Pětimiliardová ztráta kvůli opožděnému zprovoznění Blanky je jen nepodloženou spekulací](#)

Iniciativa Auto*mat v reakci na článek na serveru aktualne.cz odmítá spekulace o škodách v řádu miliard, které společnosti mohlo způsobit opožděné zprovoznění tunelu Blanka. Společenský a ekonomický přínos tunelu není prokázán, stavba neprošla posuzováním EIA a Praha pro Blanku nežádala o evropské peníze, což naznačuje, že nemohla stavbu obhájit ani z ekologického ani ekonomického hlediska.

Poslanecká Sněmovna

Březnová schůzce Sněmovny se protáhla do dubna, na programu je mimo jiné novela zákona o spotřebních daních týkající se biopaliv a novela zákona o svobodném přístupu k informacím.

Senát

Senát schválil novelu zákona o soudních poplatcích, která by měla definitivně zrušit poplatky za zakládání nových neziskových organizací.

Vláda

Vláda odložila schválení Národního akčního plánu pro rozvoj jaderné energetiky, dokud nebude schválena aktualizace Státní energetické koncepce, což by mělo být v červnu. Vláda také schválila návrh novely zákona o pozemních komunikacích, který stanovuje povinnost pro chodce nosit v době špatné viditelnosti nosit na sobě reflexní prvky. Další důležité zákony, jako novela zákona o ochraně přírody a krajiny, a novela zákona o ovzduší, kterými se Zelený kruh zabývá, jsou připravovány.

ZAHRANIČÍ

[Evropským stromem roku je dub rostoucí uprostřed fotbalového hřiště](#)

Vítězem ekologické ankety [Evropský strom roku](#), kterou pořádá brněnská Nadace Partnerství, se stal dub rostoucí uprostřed fotbalového hřiště v estonském městečku Orissaare. Český zástupce, jímž byla borovice z Velkých Opatovic u Blanska, skončil v této soutěži pátý. Veřejnost v anketě vybírala nejsympatičtější dřevinu ze 14 evropských zemí.

[Světové památky se při Hodině Země ponořily na hodinu do tmy](#)

Evropa v sobotu večer převzala štafetu v celosvětové ekologické akci Hodina Země, která se postupně na planetě konala podle časových pásem od 20:30 do 21:30 místního času. Do tmy se během happeningu ponořila řada významných objektů v přibližně 160 zemích včetně mrakodrapů v Kuala Lumpur, Kremlu, Braniborské brány, Eiffelovy věže či newyorské Empire State Building. Do akce se zapojila i Česká republika.

Před čtyřmi lety se stala havárie v jaderné elektrárně Fukušima

11. března 2011 bylo Japonsko zasaženo zemětřesením a vlnou tsunami. Živelná katastrofa způsobila i havárii jaderné elektrárny Fukušima I. Ta byla na Mezinárodní stupnici jaderných událostí ohodnocena nejvyšším stupněm 7, stejným stupněm jako havárie v Černobylu.

EU na klimatické konferenci nabídne snížení emisí o 40 procent

Ministři životního prostředí Evropské unie potvrdili záměr společenství snížit do roku 2030 emise skleníkových plynů o 40 procent proti úrovni z roku 1990. Závazek se tak stal evropským příspěvkem pro klimatickou konferenci OSN plánovanou na konec roku do Paříže.

Z čínských serverů zmizel kontroverzní film o znečištění

Populární, ale kontroverzní dokument o čínském boji proti znečištění ovzduší přestal být dostupný na čínských internetových serverech sloužících ke sdílení videonahrávek. To vyvolalo obavy mezi čínskými uživateli internetu, že se film Under the Dome (Pod kupolí) stal obětí cenzury pouhý týden po svém zveřejnění.

Odmítnutím konzumace palmového oleje zachrání Evropan 5 m čtverečních pralesa

Palmový olej je součástí velkého množství potravin, kosmetiky, čisticích prostředků nebo biopaliv. V současnosti je to nejrozšířenější druh rostlinného oleje na světě a jeho produkce i konzumace dále stoupá. Rozrůstající se plantáže palmy olejné nejen v Indonésii a Malajsii však způsobují obrovský úbytek tropických lesů.

CO SI PŘEČÍST

[Závod s časem: Hledání lidských hodnot slučitelných s trvale udržitelným způsobem života](#)

Článek Josefa Vavrouška, bývalého federálního ministra životního prostředí,

z roku 1993. Článek opětovně publikoval Ekolist.cz

[Přespříliš drahé jaderné plány](#)

Nový infolisty Hnutí DUHA a Calla k problémům financování nových reaktorů i diskutovaných investičně-obchodních modelů.

AKCE

[Ekologické dny Olomouc](#)

>>TIP Zeleného kruhu<<

25. ročník tradičního festivalu v nové krajině proběhne 18.4. – 1.5., pořádá Sluňákov - centrum ekologických aktivit města Olomouce, o.p.s.

[Den Země 2015.](#)

V rámci Dne Země se koná velké množství akcí s ekologickou tematikou. Například oslavy Arnika na náměstí v Berouně (20. 4., 9-15 hod.), oslavy pražských městských částí či DNY PRO ZEMI v Toulcově dvoře.

[VEGAN FEST](#)

Čtvrtý ročník festivalu VeganFest, který se koná **od 11. do 26. dubna**, ukáže veřejnosti, že veganský životní styl je nejen ohleduplný, ale i příjemný.

[Týden opravdových plen](#)

Akce proběhne ve dnech 20. – 26. dubna. Cílem je informovat veřejnost o tom, že existuje rozmanitá nabídka systémů opravdových plen; že jejich užívání není zastaralou praktikou, ale naopak: je „in“ po celém světě.

[Promítání dokumentu prázdniny v Černobyli](#)

Tragédie v Černobyli má mnoho tváří. Jednou z nejbizarnějších je černobylský turismus. Dnes jezdí do zakázané Zóny deset tisíc turistů ročně. Zaplatí si zájezd s cestovkou, aby se mohli vyfotit s maskou na obličej a varovně pípajícím dozimetrem v ruce. Minutu nebo dvě postojí před betonovým sarkofágem, který ukrývá havarovaný reaktor bloku číslo čtyři. Pak se projdou po opuštěné Pripjati – městě, které kdysi hostilo padesát tisíc lidí a dnes si je příroda bere zpět. **Předpremiéra se koná v úterý 21. dubna od 19 hodin v Praze v malém sále kina Světozor a premiéra 22.**

dubna od 10 hodin také v Praze v Bio Oko na Letné.

DUHA: Oslava narozenin Hnutí DUHA.

23. 4. proběhne v Praze oslava 25. narozenin Hnutí DUHA. Akce bude probíhat od 17:30 v klubu Podnik poblíž metra Vltavská. Můžete se těšit na výstavu fotografií, hudbu a úvodní debatu na téma „Putin a třídění odpadků, globální pandy a ekonomický smog“.

NGO Market

V pražském Fóru Karlín proběhne 23.4. Veletrh neziskových organizací. Představí se zde neziskové organizace z České republiky i ze zahraničí. Vstup na akci je zdarma.

Brontosaurus: Na kole do města.

Přijďte 23. 4. na besedu o používání kola jako dopravního prostředku. Hostem

besedy bude Jiří Motýl, šéfredaktor internetového magazínu Prahou na kole.

Vyhlášení Ropáka 2014 a Zelené perly 2014

Děti Země – Brno zvou na slavnostní vyhlášení výsledků 23. ročníku ankety o antiekologický čin Ropák a 20. ročníku ankety o antiekologický výrok Zelená perla, které **proběhne v pátek 24. dubna 2015 od 18 hodin v Brně v Místogalerii na půdě Skleněné louky, Kounicova 23, Brno.**

Terénní exkurze k Mezinárodnímu dni ochrany žab

Zveme všechny zájemce na terénní exkurzi k Mezinárodnímu dni ochrany žab v sobotu **25. dubna 2015 na Lesnovských mokřadech**, pod Šacberkem na okraji Jihlavy. Součástí akce bude i slavnostní otevření opraveného a zlegalizovaného rybníčka Kulatina a terénní hra pro děti.

Na přípravě obsahové části jednotlivých sekcí se podíleli: Zuzana Vachůnová, Aleš Ziegler, Anna Strnadová, Tereza Novotná a Hana Paulíková

Rozhovor připravila a přeložila Zuzana Vachůnová.

Fotografii poskytla Lucia Patoprstá.